

Hi hem pujat amb bons amics i últimament amb el bon amic Manuel Riu —no m'atreveixo a dir-ne el meu mestre, perquè sóc massa vell i mal deixeble—. El Dr. Riu ha pogut concretar amb tota certesa que l'estuc de la paret és el primitiu i que s'ha de datar del segle X. I pel que fa a les gerretes, la incògnita queda per a desxifrar.

De les quatre esglésies que tenia el terme de Vilassar en època anterior al romànic, només quedava aquesta de Sant Salvador per a poder-la estudiar. Tenia Sant Genís, l'actual Parròquia —nova després de la guerra—. Santa Creu, enderrocada, i construïda l'actual Parròquia de Cabrils. La de Sant Cristòfol a Cabrils, la pre-romànica ben coneguda i ben restaurada i solament quedava, doncs, la de Sant Salvador, que, com les tres restants, de les quals ja es tenia notícies, són o eren pre-romàniques totes.

Si aneu a Sant Salvador prepareu-vos a contestar la pregunta: I de les gerretes, què?

ALBERT BASTARDES i PARERA

NOTA

Anoto i no comento, diu Antonio Garcia y Bellido, ARTE ROMANO, 2a ed. 1972, Madrid. pàgs. 530, 576 i 577.: "Arquitectura Severiana. Construcciones de Septimus Severus en Roma... En algunas de estas bóvedas se han empleado también sistemáticamente dolios vacíos embutidos en la masa de hormigón. Son los comienzos de un ingenioso recurso tendente a aligerar el peso de las cubriciones y que, aunque tiene vetustos precedentes, no se empleó con exacto conocimiento de sus ventajas hasta ahora, para seguir en uso ascendiente durante todo el siglo III y desarrollándose plenamente en el IV y V de los que pasó luego a la Arquitectura lombarda... vasijas embutidas en la obra de la cúpula (c/.1016) para aligerar su peso, lo que aquí permitió al arquitecto atenuar los muros... Con estudiada intención estas vasijas se insertaron en el casquete superior de la media esfera, no en sus riñones."

C.1016

Anforas incrustadas en una bóveda de la Villa Gordianus.